

2024-03-27 Nr. NV-680

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-167(2) TAIS-24-251(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1999 M. KOVO 9 D. NUTARIMO NR. 260 „DĖL NAUDOJAMŲ KITOS PASKIRTIES VALSTYBINĖS ŽEMĖS SKLYPŲ PARDAVIMO IR NUOMOS“ PAKEITIMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Išstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2024-01-01	Aplinkos ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-03-19 2024-03-26	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybė s programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Igyvendinamasis teisės aktas, keičiamas atsižvelgiant į Žemės įstatymo pakeitimus.

Siekama užtikrinti valstybinės žemės pardavimo ir nuomos be aukciono pagrindų įgyvendinimą, taip pat siekiama kartu įgyvendinti naujo valstybinės žemės rezervavimo teisinį modelį.

Žemės įstatymas įpareigoja Vyriausybę nustatyti tvarką, pagal kurią valstybinės žemės sklypai nuomojami ar parduodami aukciono ir ne aukciono būdu. Taip pat Seimas Įstatymu nustatė baigtinį sąrašą, kada statiniams ar įrenginiams neformuojami valstybinės žemės sklypai siekiant juos vėliau išnuomoti ar įsigyti be aukciono.

Žemės įstatyme įtvirtinti nauji valstybinės žemės pardavimo ir nuomos be aukciono pagrindai: valstybinė žemė reikalinga Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai, kai dalyvių susirinkime savivaldybėms ir (ar) savivaldybių valdomoms įmonėms ir įstaigoms priklauso daugiau kaip 51 procento balsų dauguma, šios bendrijos pagrindinė paskirtis – plėtoti energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos įrenginius mažinant energijos nepriteklį ir (ar) teikti naudą pažeidžiamiems vartotojams; valstybinės žemės sklypas parduodamas be aukciono, jeigu žemės sklypas valstybei priklauso bendrosios dalinės nuosavybės teise su kitais bendraturčiais – privačiais asmenimis, – šiems bendraturčiams, kai nėra galimybės atidalyti valstybei nuosavybės teise priklausančios žemės sklypo dalies ir suformuoti atskiro žemės sklypo ir išskyrus atvejus, kai sklypas užstatytas statiniais ir (ar) įrenginiais; valstybinės žemės sklypų išnuomojimas ir perleidimas be aukciono pramonės įmonėms atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtrai.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma:

- Nutarimą išdėstyti nauja redakcija;
- nustatyti tvarkas: kitos paskirties naudojamų valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos be aukciono taisyklės, kitos paskirties naujų valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos be aukciono taisyklės ir kitos paskirties naujų valstybinės žemės sklypų pardavimo aukciono būdu taisyklės;
- sujungti Vyriausybės 1999 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 260 ir Vyriausybės 1999 m. birželio 2 d. nutarimo Nr. 692 nuostatas, Vyriausybės 1999 m. birželio 2 d. nutarimo Nr. 692 nutarimą pripažinti netekusiu galios. Siūloma sujungti Vyriausybės nutarimų nuostatų turinį į vieną nutarimą, kuris reguliuotų kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimą ir nuomą;
- keisti Vyriausybės 1999 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 260 pavadinimą;
- siekiant teisėkūros sistemiškumo, Projektu keičiamos nuostatos, kuriose tikslinamas Nacionalinės žemės tarnybos pavadinimas ir keičiamas jos padalinio pavadinimas „teritorinis padalinys“ į „administracijos padalinys“;
- nustatyti, kad esant statinių ar įrenginių apleidimo, sunykimo ar jų paskirties neatitikimo suformuoto ir naudojamo valstybinės žemės sklypo, kuriame jie yra, pagrindinei žemės naudojimui paskirčiai ir būdai, asmeniui tam tikromis tiksliai apibrėžtomis sąlygomis (sąlygos, skatinančios nustatytų statinių ar įrenginių naudojimo pažeidimus šalinti) suteikiama teisė nuomoti ar įsigyti be aukciono valstybinės žemės sklypą, jame esantiems šiuos požymius atitinkantiems statiniams ar įrenginiams eksploatuoti;
- suvienodinti galiojančią poįstatyminių reguliavimą ir patikslinti valstybinės žemės nuomos nutraukimo prieš terminą pagrindus, kai sutartis nutraukiama nuomotojo iniciatyva prieš tai asmeniui suteikus galimybę ištaisyti nustatytus pažeidimus, sąrašą;

- numatyti galimybę asmeniui teikti prašymus dėl kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pirkimo ir nuomos atsakingoms institucijoms per Žemės informacinę sistemą, stebėti joje prašymo nagrinėjimo eigą, per šią sistemą gauti institucijų tarpinius pranešimus ir sprendimą išnagrinėjus prašymą.
- padidinti savivaldybėms pervedamų lėšų, gaunamų už parduotus kitos paskirties valstybinės žemės sklypus, dalį – t. y. prie savivaldybėms pervedamų lėšų už parduotus kitos paskirties valstybinės žemės sklypus priskirti ne tik 50 proc. lėšų už parduotus kitos paskirties valstybinės žemės sklypus miestuose, kas yra dabar, bet papildomai nustatyti, kad 50 proc. gautų lėšų už miesteliuose parduotus kitos paskirties valstybinės žemės sklypus būtų pervedama į biudžetą savivaldybės, kurios teritorijoje parduotas konkretus valstybinės žemės sklypas ar jo dalis,. Pagal NŽT pateiktą informaciją per 2022 m. parduotus kitos paskirties valstybinės žemės sklypus miesteliuose į valstybės biudžetą gauta 433 622 Eur, per 2023 m. I pusmetį – 315 670 Eur. Prognozuojama panaši lėšų suma ir ateityje, t. y. nuo 400 000 Eur iki 600 000 Eur kasmet. Todėl vadovaujantis šia prognoze, įgyvendinus Aplinkos ministerijos siūlomą lėšų paskirstymą tarp valstybės ir savivaldybių biudžetų, valstybės biudžetas galėtų prarasti nuo 200 000 Eur (400 000 x 0,5) iki 300 000 Eur (600 000 x 0,5) pajamų kasmet.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Projektui pastabų ir pasiūlymų pateikė Teisingumo ministerija, Žemės ūkio ministerija, Energetikos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Finansų ministerija, Kultūros ministerija, Kultūros paveldo departamentas, Nacionalinė žemės tarnyba, Lietuvos geologijos tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija, VĮ Turto bankas, VĮ Registrų centras, Lietuvos vandens tiekėjų asociacija, Lietuvos notarų rūmai.

Į daugumą Teisingumo ministerijos pastabų ir siūlymų atsižvelgta. Jie suderinti darbo tvarka.

Į kitų pastabas ir siūlymus pateikusių subjektų pastabas ir siūlymus atsižvelgta arba jie suderinti darbo tvarka.

Projektas buvo skelbtas TAIS. Papildomai pastabas ir pasiūlymus dėl Projekto pateikė Šedbaro advokatų profesinė bendrija ir uždaroji akcinė bendrovė „Molėtų vanduo“, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Žemės tvarkymo ir administravimo skyrius. Su Šedbaro advokatų profesine bendrija ir UAB „Molėtų vanduo“ jų pateiktos pastabos ir pasiūlymai suderinti darbo tvarka. Aplinkos ministerija organizavo susitikimą su Vilniaus miesto savivaldybės administracijos atstovais aptarti pateiktas pastabas. Dalis pateiktų siūlymų ir pastabų suderinta darbo tvarka, kitos pastabos aptartos derinimo pažymoje. Visuomenės pastabų ir pasiūlymų dėl Projekto negauta.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas pataisytas pagal Tarpinstitucinio pasitarimo metu išsakytas pastabas ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlome Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Ieva Bardauskienė

Ekonomikos politikos grupė, patarėja